

Wõta ja loe

Fr. R. Kreutzwaldi
nim. ENSV Riiklik
Raamatukogu

Nõ 15.

PE 21838

Surma majesteedi ees.

2 järg.

Dr. Päivänsalo järele vabalt P. S.

Kes on endast ära tõuganud Õnnistegija ja ta Piha Waimu, saab kiusajaks kurja waimu ja kõik ta seltsilised. Ja siis elu wiimasedki hetked muutuvad õudseks needuseks.

See kole seisukord sunnib mõningaid jumalasalgaajaid wiimases hädas kokku mõtma oma wiimast jõudu, et paluda kedagi lugebada neile, wõi paluda nende eest.

Keegi jumalatu mees, kes ju ammu oli selja pööranud kirkule ja usule, haigestus äkki väga raskelt. Kui walud näitasid juba surma lignemist, ütles see mees, kes aina oli kinnitanud, et kõne Jumalast, igawikust ja wiimaseft kohtust on ainult pappide lort, hommikul kl. 4 naisele: „Lase tulla õpetaja!“ Naine, kes tundis mehe jumalasalgamat meelt, kohmetas ja tähendas: „Sa arwad wist, et lähaksin arsti kutsuma?“ Kuid mees plüsis oma nõudmises ja ütles: „Mina pean warsti surema.“

Naine kahtles, kas saab sel ajal õpetajat, kuid siis kogus haige kõik oma jõu, tõustis istukile ja ütles: „Naine, ära kõnele enam; lase tuua õpetaja!“ Naisel polnud kedagi saata, ta ruttas ise kiriklasse, äratas õpetaja ja palus teda tulla surija mehe juure.

Hommikul kella 5 ajal seisist õpetaja surija woodi ääres. Mees ei jaksanud enam palju kõneleda. Tal oli ainult üks palwe: „Paluge minuga!“ Palwe järel tundis haige, nagu oleks mägi ta sõdamelt ära tõstetud. Läbitungitawa maatega ja wärisewa häälega ütles ta: „Härra õpetaja, on olemas igawik. Sotsiaaldemokraatia on mind petnud; surm on õelnud mulle tõtt.“

Selle järele lasti ta tulla naise ja neli last oma juure ja manitses neid jätta wale teed, millele neid oli juhtinud. Lõuna ajal ta suri.

Usklikku hinge äraminek siit elust teise on sageli väga auiline.

„Jumal mõttis teda oma juure,“ ütles inglane Browning oma naisest, „otsekui tõstaksid uinuma lapse pimedast, ebamugawast woodist kätele ja walgusesse. Tänu Isandale! . . . Wiimane sõna, mida ta ütles, kui talt küüstin „kuidas tunned?“ oli: „Mulle!“

Keegi Dean Wiford soowis surra pühapäewa õhtul peale õhtuse jumalalennistuse. „Muutus oleks siis nii wäike. Maatima hääled on sel õhtul nii kaugel. Meie tüba ja mööbel, kõik näib siis ainult laewa kajutina, milles me reistme. Mõnikord leiab end haamerdamas, ehitamas ja maalimas oma koda, otsekui jääksin igawesti sellesse elama.

Ruid täna õhtul olen otsekui täiesti lahti seefugusest askeldusest. Võin istuda siin ja mõelda sadamale, kuhu jõuan." (Roofe, Death-Lives Birthdan).

Tuntud jumalamees, nägija Jakob Böhme kutsus oma suriwoodi juure keskkõtsel oma poja ja küüts, kas ta ei kuulnud aulikt mängu. Ta käskis awada ukse, et mäng paremini kostaks sisse. Waikuse järele palus ta siis: „Nistilöödud Issand Jeesus Kristus, halasta ja wõta mind oma riiki!“ Jättes jumalaga naise ja pojaga ning õnnistades neid, hüüdis ta: „Nüüd lähen paraditsi!“ Ja nii ta suri pea selle järele.

Ja imelik küll on tihti usus furnute näoilme. Ei mingi naeratus ole nii sügaw, puhas ja siurikas, kui sellise surija näol. Sellise furnu nägu waadeldes ei tunne kartust ega wastikust, waid wastupidi igawese maailma terwitust.

Ja peale surma? Selle elu mured, kurbused, patud ja kuri-teod jälgivad inimest ka surmast läbi, kui neid pole saanud Jeesuselt andeks. Tähtmatud soowid, ihaldused ja himud wõiwad kole-dal kombel kiusata ning waewata ihust lahkunud hinge nägematus maailmas. Riisi wõib sealgi mõelda ainult oma rahadele, kirglik inimene kirgede rahuldamisele, söödik roogadele ja joodik wiinale ning roimar oma weretöödele. Ruid himud toowad seal veel õud-semaid kannatust seetõttu, et neid seal ei wõi ihus rahuldada. Seal wast selgub inimestele kogu minewik ja selle tagajärjed. Iga kõlb-mata roojane sõna, mõni roojane mõte, mis siin mõeldud, wõib seal waewata inimest.

Seepärast on tähtis, et inimene juba siin ümberpööraks ja laseks, end Jumalast pühitseb, ja ära pesta patud Kristuse were läbi.

Taewas on waid sellele taewas, kes on seda juba siin rõõmuga wastu wõtnud.

See sinagi sega. Wõta täna usus Jeesus wastu oma südamesse, siis saad pattude andestuse ja igawese elu. Joh. 1 : 12.

Si wõinud end peita Jumala eest.

Reegi jutlustaja Londonis kutsuti kord ühe surija, wäga wiletsas seisukorras olewa mehe juure.

„Dlete soowinud minuga rääkida,“ algas jutlustaja.

„Jah, olen südamest soowinud.“ „Mis põhjusel?“ küüts kõneleja.

„Do,“ wastas mees, „olin mõni aeg tagasi kirikus ja siis kuulsin teid ütlemat midagi, mida veel kord tahan kuulda. Neid sõnu kuuldes, ei ole need mulle enam ei õõl ega päewal rahu annud. „Sest kuulge,“ jatkas wanake ärewal häälel, „olen arwanud, et wõin end ära peita Jumala eest, kuid isegi õõ ei wõi mind ta eest warjata. Ta leiab minu, kus ma iial ka oleksin ja õige pea pean ma astuma ta ette kõigi oma pattudega, mida ta wäga hästi teab. Dlete, mu härra, õelnud, et Jumal karistab kõiki jumalatuud igawese needusega, õeldes neile: „Ta-ganege te weriinimesed.“ Do, Jumal, olen palju õffinud su wastu!“

Seba veldes haige lihased tõmblesid furma lignemisei. Ranges-
tunud waade oli pööratud jutlustaja poole, oodates, et see weel kord
loeks talle need sõnad, mis olid nii ta meele jäänud ja tunnistanud ta
patuseks. Jutlustaja palus teda korrata weel mõningaid kohti, mida ta
tahtis kuulda.

„Di,“ ohtas surija, „Sumal tunneb mind. Ta teab, kui istun
wõi tõusen, ta mõistab mu mõtteid kaugele; mu käimised ja mu maga-
mise uurib ta selgesti ja kõik mu teed on talle tuntud. Ei ole sõna
weel keele peal, mida Jssand ei tunneks. Kui ma astuksin üles tae-
wasse, siis on ta seal, kui teeksin ajeme surmawalda, siis waata, ka
sealgi on ta.“ (Laul 139).

See mees oli ärganud aru saama, et Sumala filmab teda jälgi-
wad ööd ja päewad. See ei annud talle rahu. Nüüd üheteistkümnel-
mal tunnil wõis jutlustaja talle näidata, kuidas wõib saawutada rahu
Sumalaks. Peale selle ei pruukinud ta enam wärişedes ja kartuses mõelda,
et Jssanda filmab näewad teda.

Oled sa mõelnud, et Jssanda filmad ka sind jälgivad aina igal
pool. Kas oled mõelnud, mis wastad talle, kui sind kutsutakse aru-
andma oma tegudest, mis kõik on üles märgitud ta raamatuis? Lase
nüüd enda üle kabus käia! Tunnista oma patud elawale Sumalale, siis
on ta ustaw ja õige, et ta sulle patud andeks annab ja puhtaks teeb
kõigest ülekohust. 1. Joh. 1:9.

Wõimetu Messias.

Brandest pidustustel 1896 a. kirjutas Ludwig Mylius Erichsen
luuletise, milles ta nimetab Brandest oma aja Messiaaks.

Mõningaid aastaid hiljem reisis sama Mylius Erichsen „Poli-
tikken“ lehe abitoimetajana Vääne-Jyllanti. Ta sattus elama „ärge-
nuud õpetaja“ N. P. Madjeni juure. Sealt ära reisides kirjutas ta õpetaja
mällestusraamatusse järgmised read:

„Nüüd ei ole ma õnnelik, kuid ei tahagi õnne ega rahu. Elan
wahelbustest ja rõõmestun wäikeist õnnetäppidest, milliseid wahest mõnel
lühidal hetkel saan maitsta. Waft siiski pean juure lişama, et teie,
armas härra pastor ja teie proua, näite õnnelikud oma usu pärast.“

Weel mõni aasta mööbus ja Mylius Erichsen sai furma igaweseş
lumeriigis. Kuid enne furma ütles ta Kap Yorki algelanikele, et ta ei
wõi neile anda, mida nad wäjawad. Ta tahtis siiski teha oma paremat,
et sinna tuleks inimesi jutustama neile Sumalast. Ja nii tuli taft
Kap Yorki misjoni rajaja.

Miks mitte Mylius Erichsen ei wõinud jutustada Kap Yorki —
paganaille „oma aja Messiaft“ George Brandesift? Miks tõelitus sun-
dis teda tagasi wana põlatud usule? See küşimus wõiks äratada wähe
kahtlustusi misjonitöö ja usuwastastes meeltes ja kõigutada nende alu-
seid, kes igal wõimalusel pillkawat usklike. Kas mitte kultuuri fanatismus
tihti ei peida endas sişemist tühjust? Usus on need põhjawäärtused, millela
mingi kultuur ei wõi püşida.

Kristus mastus küsimustele.

Moody juure tuli fõrd keegi mees, kaasas pilt küsimusi sisaldav leht. Need näisid ta meelest kole tähtsad ja tõsised, kuigi mõned neist polnudki tähtsad. Ta ütles: „Mr. Moody, kui teie vastate need küsimused, siis tahan saada usklikuks.“

Moody tundes teda ütles: „Hea, ma teen teile ühe ettepaneku. Kui annate oma südame õiglaselt täna õhtul Jeesusele ja võtate teda vastu Dnistegijana, siis tulge homme hommikul ja mina annan teile iga teie küsimusele vastuse.“

Sel õhtul mees sai usklikuks.

Järgmisel hommikul tuli ta Moody juure ja wiibimata ütles: „Mr. Moody, see on kõige imelikum asi, mida kunagi olen kuulnud. Teil ei pruugi vastata küsimustele. Iga küsimus, mis küsask veel mind eila õhtul, on täna hommikul selge. Dr. Wilbur Chapman.“

Wanadus

Jeesusega on ilus nagu loojenew päike. „86 aastat olen ma oma Dnistegijat teeninud,“ ütles Polykarpus, „ja ta pole mulle kunagi midagi paha teinud; kuidas peaksin ma teda ära salgama?“ Ja nii surigi ta märtrina.

Sarnane wana kristlane on üks ilus piit. Walged juuksed, õndsusest järeaw nägu ja Jumala rahu südames. Wanaduse talwest ja külmutusest pole juttugi. Dnisti igawik hülgab ta näos, nagu tihhi farnaste furtjate juures.

Dmal wiisil. 383.

Mu jõud, sind tahan armastada Ei sõnaga, waid teoga, Sind tahan ifka igatseda, Mu walguš, kõige wäega. Kuni ma elu lõpetan, Sind, Jeesus armastan.

Ma armastan sind, minu elu, Mu kõige parem sõber ja; Sind ütendan, mu hinge ilu, Mii kawa kui veel hingana ma. Sind, Tall, ma nõuan südamest, et surid minu eest.

Wiisil: Nüüd surmuseha matame 37.

Kristuse weri, õigus ka On minu aukuub lõpmata: Ses kõlban Jumalale nüüd Ja kui ma taewa lähen siit.

Kui kohtu ette lähen ma, Ei ükski tohi kaebada: Ma olen andeksandmift saand, Tall on mu wõlad kaotand.

Toimetaja Beeter Sinf. „Wõta ja loe“ hind à 2 senti; 10 tükki — 15 senti. Numb 2 × kuns. Matfab aastast 50 f., 1/2 a. 25 f. Tellige, lewitage ja paluge! Toetusi traktat-misjoni heaks, tellimisi ja laastõid saata toimetaja aadressil — Päikesse 5-7, Tallinn. Tellida wõib ka Briti & Wälism. Piibliseltfift, Rataskaewu 4 Tallinna; sealhajas jaada ka igafuguseid piibleid ja piibliosfi.

R.-ü. «Kõlwoja» trükk, Keilas 1982.